

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundißimi Doctoris de Auxilio gratiæ
medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum &
Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Cap. 1. Tangitur natura adiutorij sufficientis, & ostenditur nullum dari post
lapsus quin simul efficax sit. Hoc enim repugnat multis principijs
Augustini & Ecclesiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

DE
GRATIA CHRISTI
SALVATORIS
LIBER TERTIVS.

Qui est de gratia sufficienti.

CAPUT PRIMVM.

Tangitur natura adjutorij sufficientis, & ostenditur nullum dari post
lapsum quin simul efficax sit. Hoc enim repugnat multis
principijs Augustini & Ecclesiae.

Vñ haec tenus de medici- liberatur, & ut bonū velit & agat adjuvatur, ad oculum nī fallor ostendunt, quanto perē atramire veritatis aberraverint, qui magis ex principiis Philosophorum quam Augustini aut Ecclesiae, concursum Dei generalem, vel habitus virtutum, vel etiam gratiam, quam sufficientem dicunt, pro vero Christi adjutorio protulerunt. Et quidem de duobus primis adjutoriis generibus, facile credo, mihi consentier quisque vel à limine lucubrationes Augustini, & Conciliorum doctrinam salutaverit. De postremo major videtur esse difficultas. Nam per istam duplicitis adjutorii distinctionem quo fit actio, & sine quo non fit ostendi videtur, gratiam sufficientem, non solum non esse Christi Salvatoris gratia, sed etiam totum istud adjutorii genus ita radicis exelli, ut humana voluntas concupiscentia morbo lata & infirmata, nihil omnino bonicum eo velle vel operari possit.

Sed illud ipsum est, quod istam adjutorii medicinalis naturam attentius ponderantes non mediocriter perturbat. Videtur enim fā doctrinæ repugnare quod nullum nunc detur hominibus adjutorium, quo possint credere, orare, diligere, Dei que p̄cepta facere, qui illa vel negligendo vel spernendo prævaricantur. Nam unde judicandi sunt si non acceperunt legem Dei custodiare posse, svelint? Ut quid eos monemus, suademus,hortauim, præcipimus, minamus, ac pœ-

A nisi plectimus, si non datur eis, qui non faciunt, adjutorium quo & velle facere legem Dei, & re quoque ipsā adimplere sufficienti? Hęc per se gravia est, docendique confutatio facta esse graviora, non diffiteor. Verumtamen quia mihi in hoc opere propositum est, non tam ex meo sensu patefacere, quid ex parte rei de divinæ gratia adjutorio statuendum sit, quam quid statuerit Augustinus, atque ejus veram genuinamque sententiam, eruditorum oculis exponere, nullis difficultatibus territus, porr̄d peragendum esse censeo. Eruer, spero, Augustinus ipse ac Deus cuius causam doctissimus pariter sanctissimusque Præfus egit, profunda de tenebris & aspera faciet, quantum rei perplexæ natura finit, in vias planas: ut neq; eruditio- ne suā profundissimā, neq; pietate Ecclesiae sacratissimā, neque iustitiā Dei irreprehensi- bili, quicquam indignum docuisse videatur.

Quapropter sufficientem illam gratiam, quam Scholastici multi in Theologiam velut adjutorium Salvatoris intulerunt, ab Augustino destractam, funditusque evergam esse, libens fateor. Hoc enim principia haec tenus ex eo tradita, cum quibus illa gratia subsistere nullo pacto potest, perspicue probant. vocamus autem illam sufficientem gratiam, seu sufficiens adjutorium, prater quod nihil aliud ex parte Dei per modum principii necessarium est, ut homo velit aut operetur. Sic enim à multis recentioribus & vulgo ferè accipi solet. Quod si verò sic accipiatur ut sufficiens dicatur, sicut à quibusdam dicitur, quod satis est, ut homo dicatur posse operari, quamvis aliud adhuc necessarium sit ut de facto operetur, de hujusmodi sufficienti gratia, non est hic nostra controversia. Tamē enim sufficientem fortasse non difficul-

ter S. Aug. admitteret, quamvis esse veram illam Christi gratiam, de qua quæstio est, pernegaret. Nullum igitur jam dari hominibus lapsis adjutorium sufficiens juxta primum sensum, quis sit simul efficax in Augustini principiis exploratu est. Viderunt hoc etiam tradideruntque non pauci recentiores, & in ^{a Alvarez 1.} ^{b Cumel 2.} ^{c Navarrete 3.} ^{d Sylvius 4.} ^{e Dicimus 5.} ^{f Afferit 6.} ^{g Censura 7.} ^{h Afferit 8.} ^{i Afferit 9.} ^{j Afferit 10.} ^{k Afferit 11.} ^{l Afferit 12.} ^{m Afferit 13.} ^{n Afferit 14.} ^{o Afferit 15.} ^{p Afferit 16.} ^{q Afferit 17.} ^{r Afferit 18.} ^{s Afferit 19.} ^{t Afferit 20.} ^{u Afferit 21.} ^{v Afferit 22.} ^{w Afferit 23.} ^{x Afferit 24.} ^{y Afferit 25.} ^{z Afferit 26.} ^{aa Afferit 27.} ^{bb Afferit 28.} ^{cc Afferit 29.} ^{dd Afferit 30.} ^{ee Afferit 31.} ^{ff Afferit 32.} ^{gg Afferit 33.} ^{hh Afferit 34.} ^{ii Afferit 35.} ^{jj Afferit 36.} ^{kk Afferit 37.} ^{ll Afferit 38.} ^{mm Afferit 39.} ^{nn Afferit 40.} ^{oo Afferit 41.} ^{pp Afferit 42.} ^{qq Afferit 43.} ^{rr Afferit 44.} ^{ss Afferit 45.} ^{tt Afferit 46.} ^{uu Afferit 47.} ^{vv Afferit 48.} ^{ww Afferit 49.} ^{xx Afferit 50.} ^{yy Afferit 51.} ^{zz Afferit 52.} ^{aa Afferit 53.} ^{bb Afferit 54.} ^{cc Afferit 55.} ^{dd Afferit 56.} ^{ee Afferit 57.} ^{ff Afferit 58.} ^{gg Afferit 59.} ^{hh Afferit 60.} ^{ii Afferit 61.} ^{jj Afferit 62.} ^{kk Afferit 63.} ^{ll Afferit 64.} ^{mm Afferit 65.} ^{nn Afferit 66.} ^{oo Afferit 67.} ^{pp Afferit 68.} ^{qq Afferit 69.} ^{rr Afferit 70.} ^{ss Afferit 71.} ^{tt Afferit 72.} ^{uu Afferit 73.} ^{vv Afferit 74.} ^{ww Afferit 75.} ^{xx Afferit 76.} ^{yy Afferit 77.} ^{zz Afferit 78.} ^{aa Afferit 79.} ^{bb Afferit 80.} ^{cc Afferit 81.} ^{dd Afferit 82.} ^{ee Afferit 83.} ^{ff Afferit 84.} ^{gg Afferit 85.} ^{hh Afferit 86.} ^{ii Afferit 87.} ^{jj Afferit 88.} ^{kk Afferit 89.} ^{ll Afferit 90.} ^{mm Afferit 91.} ^{nn Afferit 92.} ^{oo Afferit 93.} ^{pp Afferit 94.} ^{qq Afferit 95.} ^{rr Afferit 96.} ^{ss Afferit 97.} ^{tt Afferit 98.} ^{uu Afferit 99.} ^{vv Afferit 100.} ^{ww Afferit 101.} ^{xx Afferit 102.} ^{yy Afferit 103.} ^{zz Afferit 104.} ^{aa Afferit 105.} ^{bb Afferit 106.} ^{cc Afferit 107.} ^{dd Afferit 108.} ^{ee Afferit 109.} ^{ff Afferit 110.} ^{gg Afferit 111.} ^{hh Afferit 112.} ^{ii Afferit 113.} ^{jj Afferit 114.} ^{kk Afferit 115.} ^{ll Afferit 116.} ^{mm Afferit 117.} ^{nn Afferit 118.} ^{oo Afferit 119.} ^{pp Afferit 120.} ^{qq Afferit 121.} ^{rr Afferit 122.} ^{ss Afferit 123.} ^{tt Afferit 124.} ^{uu Afferit 125.} ^{vv Afferit 126.} ^{ww Afferit 127.} ^{xx Afferit 128.} ^{yy Afferit 129.} ^{zz Afferit 130.} ^{aa Afferit 131.} ^{bb Afferit 132.} ^{cc Afferit 133.} ^{dd Afferit 134.} ^{ee Afferit 135.} ^{ff Afferit 136.} ^{gg Afferit 137.} ^{hh Afferit 138.} ^{ii Afferit 139.} ^{jj Afferit 140.} ^{kk Afferit 141.} ^{ll Afferit 142.} ^{mm Afferit 143.} ^{nn Afferit 144.} ^{oo Afferit 145.} ^{pp Afferit 146.} ^{qq Afferit 147.} ^{rr Afferit 148.} ^{ss Afferit 149.} ^{tt Afferit 150.} ^{uu Afferit 151.} ^{vv Afferit 152.} ^{ww Afferit 153.} ^{xx Afferit 154.} ^{yy Afferit 155.} ^{zz Afferit 156.} ^{aa Afferit 157.} ^{bb Afferit 158.} ^{cc Afferit 159.} ^{dd Afferit 160.} ^{ee Afferit 161.} ^{ff Afferit 162.} ^{gg Afferit 163.} ^{hh Afferit 164.} ^{ii Afferit 165.} ^{jj Afferit 166.} ^{kk Afferit 167.} ^{ll Afferit 168.} ^{mm Afferit 169.} ^{nn Afferit 170.} ^{oo Afferit 171.} ^{pp Afferit 172.} ^{qq Afferit 173.} ^{rr Afferit 174.} ^{ss Afferit 175.} ^{tt Afferit 176.} ^{uu Afferit 177.} ^{vv Afferit 178.} ^{ww Afferit 179.} ^{xx Afferit 180.} ^{yy Afferit 181.} ^{zz Afferit 182.} ^{aa Afferit 183.} ^{bb Afferit 184.} ^{cc Afferit 185.} ^{dd Afferit 186.} ^{ee Afferit 187.} ^{ff Afferit 188.} ^{gg Afferit 189.} ^{hh Afferit 190.} ^{ii Afferit 191.} ^{jj Afferit 192.} ^{kk Afferit 193.} ^{ll Afferit 194.} ^{mm Afferit 195.} ^{nn Afferit 196.} ^{oo Afferit 197.} ^{pp Afferit 198.} ^{qq Afferit 199.} ^{rr Afferit 200.} ^{ss Afferit 201.} ^{tt Afferit 202.} ^{uu Afferit 203.} ^{vv Afferit 204.} ^{ww Afferit 205.} ^{xx Afferit 206.} ^{yy Afferit 207.} ^{zz Afferit 208.} ^{aa Afferit 209.} ^{bb Afferit 210.} ^{cc Afferit 211.} ^{dd Afferit 212.} ^{ee Afferit 213.} ^{ff Afferit 214.} ^{gg Afferit 215.} ^{hh Afferit 216.} ^{ii Afferit 217.} ^{jj Afferit 218.} ^{kk Afferit 219.} ^{ll Afferit 220.} ^{mm Afferit 221.} ^{nn Afferit 222.} ^{oo Afferit 223.} ^{pp Afferit 224.} ^{qq Afferit 225.} ^{rr Afferit 226.} ^{ss Afferit 227.} ^{tt Afferit 228.} ^{uu Afferit 229.} ^{vv Afferit 230.} ^{ww Afferit 231.} ^{xx Afferit 232.} ^{yy Afferit 233.} ^{zz Afferit 234.} ^{aa Afferit 235.} ^{bb Afferit 236.} ^{cc Afferit 237.} ^{dd Afferit 238.} ^{ee Afferit 239.} ^{ff Afferit 240.} ^{gg Afferit 241.} ^{hh Afferit 242.} ^{ii Afferit 243.} ^{jj Afferit 244.} ^{kk Afferit 245.} ^{ll Afferit 246.} ^{mm Afferit 247.} ^{nn Afferit 248.} ^{oo Afferit 249.} ^{pp Afferit 250.} ^{qq Afferit 251.} ^{rr Afferit 252.} ^{ss Afferit 253.} ^{tt Afferit 254.} ^{uu Afferit 255.} ^{vv Afferit 256.} ^{ww Afferit 257.} ^{xx Afferit 258.} ^{yy Afferit 259.} ^{zz Afferit 260.} ^{aa Afferit 261.} ^{bb Afferit 262.} ^{cc Afferit 263.} ^{dd Afferit 264.} ^{ee Afferit 265.} ^{ff Afferit 266.} ^{gg Afferit 267.} ^{hh Afferit 268.} ^{ii Afferit 269.} ^{jj Afferit 270.} ^{kk Afferit 271.} ^{ll Afferit 272.} ^{mm Afferit 273.} ^{nn Afferit 274.} ^{oo Afferit 275.} ^{pp Afferit 276.} ^{qq Afferit 277.} ^{rr Afferit 278.} ^{ss Afferit 279.} ^{tt Afferit 280.} ^{uu Afferit 281.} ^{vv Afferit 282.} ^{ww Afferit 283.} ^{xx Afferit 284.} ^{yy Afferit 285.} ^{zz Afferit 286.} ^{aa Afferit 287.} ^{bb Afferit 288.} ^{cc Afferit 289.} ^{dd Afferit 290.} ^{ee Afferit 291.} ^{ff Afferit 292.} ^{gg Afferit 293.} ^{hh Afferit 294.} ^{ii Afferit 295.} ^{jj Afferit 296.} ^{kk Afferit 297.} ^{ll Afferit 298.} ^{mm Afferit 299.} ^{nn Afferit 300.} ^{oo Afferit 301.} ^{pp Afferit 302.} ^{qq Afferit 303.} ^{rr Afferit 304.} ^{ss Afferit 305.} ^{tt Afferit 306.} ^{uu Afferit 307.} ^{vv Afferit 308.} ^{ww Afferit 309.} ^{xx Afferit 310.} ^{yy Afferit 311.} ^{zz Afferit 312.} ^{aa Afferit 313.} ^{bb Afferit 314.} ^{cc Afferit 315.} ^{dd Afferit 316.} ^{ee Afferit 317.} ^{ff Afferit 318.} ^{gg Afferit 319.} ^{hh Afferit 320.} ^{ii Afferit 321.} ^{jj Afferit 322.} ^{kk Afferit 323.} ^{ll Afferit 324.} ^{mm Afferit 325.} ^{nn Afferit 326.} ^{oo Afferit 327.} ^{pp Afferit 328.} ^{qq Afferit 329.} ^{rr Afferit 330.} ^{ss Afferit 331.} ^{tt Afferit 332.} ^{uu Afferit 333.} ^{vv Afferit 334.} ^{ww Afferit 335.} ^{xx Afferit 336.} ^{yy Afferit 337.} ^{zz Afferit 338.} ^{aa Afferit 339.} ^{bb Afferit 340.} ^{cc Afferit 341.} ^{dd Afferit 342.} ^{ee Afferit 343.} ^{ff Afferit 344.} ^{gg Afferit 345.} ^{hh Afferit 346.} ^{ii Afferit 347.} ^{jj Afferit 348.} ^{kk Afferit 349.} ^{ll Afferit 350.} ^{mm Afferit 351.} ^{nn Afferit 352.} ^{oo Afferit 353.} ^{pp Afferit 354.} ^{qq Afferit 355.} ^{rr Afferit 356.} ^{ss Afferit 357.} ^{tt Afferit 358.} ^{uu Afferit 359.} ^{vv Afferit 360.} ^{ww Afferit 361.} ^{xx Afferit 362.} ^{yy Afferit 363.} ^{zz Afferit 364.} ^{aa Afferit 365.} ^{bb Afferit 366.} ^{cc Afferit 367.} ^{dd Afferit 368.} ^{ee Afferit 369.} ^{ff Afferit 370.} ^{gg Afferit 371.} ^{hh Afferit 372.} ^{ii Afferit 373.} ^{jj Afferit 374.} ^{kk Afferit 375.} ^{ll Afferit 376.} ^{mm Afferit 377.} ^{nn Afferit 378.} ^{oo Afferit 379.} ^{pp Afferit 380.} ^{qq Afferit 381.} ^{rr Afferit 382.} ^{ss Afferit 383.} ^{tt Afferit 384.} ^{uu Afferit 385.} ^{vv Afferit 386.} ^{ww Afferit 387.} ^{xx Afferit 388.} ^{yy Afferit 389.} ^{zz Afferit 390.} ^{aa Afferit 391.} ^{bb Afferit 392.} ^{cc Afferit 393.} ^{dd Afferit 394.} ^{ee Afferit 395.} ^{ff Afferit 396.} ^{gg Afferit 397.} ^{hh Afferit 398.} ^{ii Afferit 399.} ^{jj Afferit 400.} ^{kk Afferit 401.} ^{ll Afferit 402.} ^{mm Afferit 403.} ^{nn Afferit 404.} ^{oo Afferit 405.} ^{pp Afferit 406.} ^{qq Afferit 407.} ^{rr Afferit 408.} ^{ss Afferit 409.} ^{tt Afferit 410.} ^{uu Afferit 411.} ^{vv Afferit 412.} ^{ww Afferit 413.} ^{xx Afferit 414.} ^{yy Afferit 415.} ^{zz Afferit 416.} ^{aa Afferit 417.} ^{bb Afferit 418.} ^{cc Afferit 419.} ^{dd Afferit 420.} ^{ee Afferit 421.} ^{ff Afferit 422.} ^{gg Afferit 423.} ^{hh Afferit 424.} ^{ii Afferit 425.} ^{jj Afferit 426.} ^{kk Afferit 427.} ^{ll Afferit 428.} ^{mm Afferit 429.} ^{nn Afferit 430.} ^{oo Afferit 431.} ^{pp Afferit 432.} ^{qq Afferit 433.} ^{rr Afferit 434.} ^{ss Afferit 435.} ^{tt Afferit 436.} ^{uu Afferit 437.} ^{vv Afferit 438.} ^{ww Afferit 439.} ^{xx Afferit 440.} ^{yy Afferit 441.} ^{zz Afferit 442.} ^{aa Afferit 443.} ^{bb Afferit 444.} ^{cc Afferit 445.} ^{dd Afferit 446.} ^{ee Afferit 447.} ^{ff Afferit 448.} ^{gg Afferit 449.} ^{hh Afferit 450.} ^{ii Afferit 451.} ^{jj Afferit 452.} ^{kk Afferit 453.} ^{ll Afferit 454.} ^{mm Afferit 455.} ^{nn Afferit 456.} ^{oo Afferit 457.} ^{pp Afferit 458.} ^{qq Afferit 459.} ^{rr Afferit 460.} ^{ss Afferit 461.} ^{tt Afferit 462.} ^{uu Afferit 463.} ^{vv Afferit 464.} ^{ww Afferit 465.} ^{xx Afferit 466.} ^{yy Afferit 467.} ^{zz Afferit 468.} ^{aa Afferit 469.} ^{bb Afferit 470.} ^{cc Afferit 471.} ^{dd Afferit 472.} ^{ee Afferit 473.} ^{ff Afferit 474.} ^{gg Afferit 475.} ^{hh Afferit 476.} ^{ii Afferit 477.} ^{jj Afferit 478.} ^{kk Afferit 479.} ^{ll Afferit 480.} ^{mm Afferit 481.} ^{nn Afferit 482.} ^{oo Afferit 483.} ^{pp Afferit 484.} ^{qq Afferit 485.} ^{rr Afferit 486.} ^{ss Afferit 487.} ^{tt Afferit 488.} ^{uu Afferit 489.} ^{vv Afferit 490.} ^{ww Afferit 491.} ^{xx Afferit 492.} ^{yy Afferit 493.} ^{zz Afferit 494.} ^{aa Afferit 495.} ^{bb Afferit 496.} ^{cc Afferit 497.} ^{dd Afferit 498.} ^{ee Afferit 499.} ^{ff Afferit 500.} ^{gg Afferit 501.} ^{hh Afferit 502.} ^{ii Afferit 503.} ^{jj Afferit 504.} ^{kk Afferit 505.} ^{ll Afferit 506.} ^{mm Afferit 507.} ^{nn Afferit 508.} ^{oo Afferit 509.} ^{pp Afferit 510.} ^{qq Afferit 511.} ^{rr Afferit 512.} ^{ss Afferit 513.} ^{tt Afferit 514.} ^{uu Afferit 515.} ^{vv Afferit 516.} ^{ww Afferit 517.} ^{xx Afferit 518.} ^{yy Afferit 519.} ^{zz Afferit 520.} ^{aa Afferit 521.} ^{bb Afferit 522.} ^{cc Afferit 523.} ^{dd Afferit 524.} ^{ee Afferit 525.} ^{ff Afferit 526.} ^{gg Afferit 527.} ^{hh Afferit 528.} ^{ii Afferit 529.} ^{jj Afferit 530.} ^{kk Afferit 531.} ^{ll Afferit 532.} ^{mm Afferit 533.} ^{nn Afferit 534.} ^{oo Afferit 535.} ^{pp Afferit 536.} ^{qq Afferit 537.} ^{rr Afferit 538.} ^{ss Afferit 539.} ^{tt Afferit 540.} ^{uu Afferit 541.} ^{vv Afferit 542.} ^{ww Afferit 543.} ^{xx Afferit 544.} ^{yy Afferit 545.} ^{zz Afferit 546.} ^{aa Afferit 547.} ^{bb Afferit 548.} ^{cc Afferit 549.} ^{dd Afferit 550.} ^{ee Afferit 551.} ^{ff Afferit 552.} ^{gg Afferit 553.} ^{hh Afferit 554.} ^{ii Afferit 555.} ^{jj Afferit 556.} ^{kk Afferit 557.} ^{ll Afferit 558.} ^{mm Afferit 559.} ^{nn Afferit 560.} ^{oo Afferit 561.} ^{pp Afferit 562.} ^{qq Afferit 563.} ^{rr Afferit 564.} ^{ss Afferit 565.} ^{tt Afferit 566.} ^{uu Afferit 567.} ^{vv Afferit 568.} ^{ww Afferit 569.} ^{xx Afferit 570.} ^{yy Afferit 571.} ^{zz Afferit 572.} ^{aa Afferit 573.} ^{bb Afferit 574.} ^{cc Afferit 575.} ^{dd Afferit 576.} ^{ee Afferit 577.} ^{ff Afferit 578.} ^{gg Afferit 579.} ^{hh Afferit 580.} ^{ii Afferit 581.} ^{jj Afferit 582.} ^{kk Afferit 583.} ^{ll Afferit 584.} ^{mm Afferit 585.} ^{nn Afferit 586.} ^{oo Afferit 587.} ^{pp Afferit 588.} ^{qq Afferit 589.} ^{rr Afferit 590.} ^{ss Afferit 591.} ^{tt Afferit 592.} ^{uu Afferit 593.} ^{vv Afferit 594.} ^{ww Afferit 595.} ^{xx Afferit 596.} ^{yy Afferit 597.} ^{zz Afferit 598.} ^{aa Afferit 599.} ^{bb Afferit 600.} ^{cc Afferit 601.} ^{dd Afferit 602.} ^{ee Afferit 603.} ^{ff Afferit 604.} ^{gg Afferit 605.} ^{hh Afferit 606.} ^{ii Afferit 607.} ^{jj Afferit 608.} ^{kk Afferit 609.} ^{ll Afferit 610.} ^{mm Afferit 611.} ^{nn Afferit 612.} ^{oo Afferit 613.} ^{pp Afferit 614.} ^{qq Afferit 615.} ^{rr Afferit 616.} ^{ss Afferit 617.} ^{tt Afferit 618.} ^{uu Afferit 619.} ^{vv Afferit 620.} ^{ww Afferit 621.} ^{xx Afferit 622.} ^{yy Afferit 623.} ^{zz Afferit 624.} ^{aa Afferit 625.} ^{bb Afferit 626.} ^{cc Afferit 627.} ^{dd Afferit 628.} ^{ee Afferit 629.} ^{ff Afferit 630.} ^{gg Afferit 631.} ^{hh Afferit 632.} ^{ii Afferit 633.} ^{jj Afferit 634.} ^{kk Afferit 635.} ^{ll Afferit 636.} ^{mm Afferit 637.} ^{nn Afferit 638.} ^{oo Afferit 639.} ^{pp Afferit 640.} ^{qq Afferit 641.} ^{rr Afferit 642.} ^{ss Afferit 643.} ^{tt Afferit 644.} ^{uu Afferit 645.} ^{vv Afferit 646.} ^{ww Afferit 647.} ^{xx Afferit 648.} ^{yy Afferit 649.} ^{zz Afferit 650.} ^{aa Afferit 651.} ^{bb Afferit 652.} ^{cc Afferit 653.} ^{dd Afferit 654.} ^{ee Afferit 655.} ^{ff Afferit 656.} ^{gg Afferit 657.} ^{hh Afferit 658.} ^{ii Afferit 659.} ^{jj Afferit 660.} ^{kk Afferit 661.} ^{ll Afferit 662.} ^{mm Afferit 663.} ^{nn Afferit 664.} ^{oo Afferit 665.} ^{pp Afferit 666.} ^{qq Afferit 667.} ^{rr Afferit 668.} ^{ss Afferit 669.} ^{tt Afferit 670.} ^{uu Afferit 671.} ^{vv Afferit 672.} ^{ww Afferit 673.} ^{xx Afferit 674.} ^{yy Afferit 675.} ^{zz Afferit 676.} ^{aa Afferit 677.} ^{bb Afferit 678.} ^{cc Afferit 679.} ^{dd Afferit 680.} ^{ee Afferit 681.} ^{ff Afferit 682.} ^{gg Afferit 683.} ^{hh Afferit 684.} ^{ii Afferit 685.} ^{jj Afferit 686.} ^{kk Afferit 687.} ^{ll Afferit 688.} ^{mm Afferit 689.} ^{nn Afferit 690.} ^{oo Afferit 691.} ^{pp Afferit 692.} ^{qq Afferit 693.} ^{rr Afferit 694.} ^{ss Afferit 695.} ^{tt Afferit 696.} ^{uu Afferit 697.} ^{vv Afferit 698.} ^{ww Afferit 699.} ^{xx Afferit 700.} ^{yy Afferit 701.} ^{zz Afferit 702.} ^{aa Afferit 703.} ^{bb Afferit 704.} ^{cc Afferit 705.} ^{dd Afferit 706.} ^{ee Afferit 707.} ^{ff Afferit 708.} ^{gg Afferit 709.} ^{hh Afferit 710.} ^{ii Afferit 711.} ^{jj Afferit 712.} ^{kk Afferit 713.} ^{ll Afferit 714.} ^{mm Afferit 715.} ^{nn Afferit 716.} ^{oo Afferit 717.} ^{pp Afferit 718.} ^{qq Afferit 719.} ^{rr Afferit 720.} ^{ss Afferit 721.} ^{tt Afferit 722.} ^{uu Afferit 723.} ^{vv Afferit 724.} ^{ww Afferit 725.} ^{xx Afferit 726.} ^{yy Afferit 727.} ^{zz Afferit 728.} ^{aa Afferit 729.} ^{bb Afferit 730.} ^{cc Afferit 731.} ^{dd Afferit 732.} ^{ee Afferit 733.} ^{ff Afferit 734.} ^{gg Afferit 735.} ^{hh Afferit 736.} ^{ii Afferit 737.} ^{jj Afferit 738.} ^{kk Afferit 739.} ^{ll Afferit 740.} ^{mm Afferit 741.} ^{nn Afferit 742.} ^{oo Afferit 743.} ^{pp Afferit 744.} ^{qq Afferit 745.} ^{rr Afferit 746.} ^{ss Afferit 747.} ^{tt Afferit 748.} ^{uu Afferit 749.} ^{vv Afferit 750.} ^{ww Afferit 751.} ^{xx Afferit 752.} ^{yy Afferit 753.} ^{zz Afferit 754.} ^{aa Afferit 755.} ^{bb Afferit 756.} ^{cc Afferit 757.} ^{dd Afferit 758.} ^{ee Afferit 759.} ^{ff Afferit 760.} ^{gg Afferit 761.} ^{hh Afferit 762.} ^{ii Afferit 763.} ^{jj Afferit 764.} ^{kk Afferit 765.} ^{ll Afferit 766.} ^{mm Afferit 767.} ^{nn Afferit 768.} ^{oo Afferit 769.} ^{pp Afferit 770.} ^{qq Afferit 771.} ^{rr Afferit 772.} ^{ss Afferit 773.} ^{tt Afferit 774.} ^{uu Afferit 775.} ^{vv Afferit 776.} ^{ww Afferit 777.} ^{xx Afferit 778.} ^{yy Afferit 779.} ^{zz Afferit 780.} ^{aa Afferit 781.} ^{bb Afferit 782.} ^{cc Afferit 783.} ^{dd Afferit 784.} ^{ee Afferit 785.} ^{ff Afferit 786.} ^{gg Afferit 787.} ^{hh Afferit 788.} ^{ii Afferit 789.} ^{jj Afferit 790.} ^{kk Afferit 791.} ^{ll Afferit 792.} ^{mm Afferit 793.} ^{nn Afferit 794.}

*def. p. lib. natamque voluntatem, atque ita prorsus ini-
pet. c. 3. le eis hominibus post lapsum suum; quod latius
& maius in precedentibus declarata sunt:*

*Secundo, eis tantum adiutorium possibilatum,
non voluntate, & aeternitate dat enim homini posse fi-
velit non velle quod possit; ac proinde est Pe-
t. de dilect. lagianicum adiutorium, non Christi Salvato-
ris, de quo etiam superius abunde diximus.*

*Tertio, quia est adiutorium, quod Massili-
lienses ad credendum necessarium esse, atque
ita sufficere statuerunt, ut cum eo credere
posset homo si vellat; qui tamen tanquam ha-
retici proscripti sunt: non aliam sane ob cau-
sum, nisi quia tale auxilium homini sufficere
potaret, adeoque nullum aliud adiutorium
ad credendum actu ex parte Dei esse necessa-
rium; de quo etiam fulius disserendum est.*

*Quarto, quia si cum tali sufficiente adju-
torio nunc homo possit operari, consequenter
homo post lapsum possit sibi ipsi, Deo non
specialiter donante, bonas actiones ac meri-
tum dare, possit per liberum arbitrium gratiam
non donante, à lapsu surgere, in veritate sta-
re, perseverare, vitam eternam velut mercede-
dem humanorum meritorum acipisci: deni-
que posset seipsum ab alijs sua voluntatis liber-
tate discernere, atque ita contra Apostolum
gloriarum dicentem, *Quis enim te discernit?* Quid habes quod non accipisti? Nam talis grati-
tas adiutoriorum non discernit bonos à ma-
lis, sed communis est bonis & malis. Hac
autem omnia non solum doctrinae sancti Au-
gustini, sed & Scripturis sacris adversantur:
Nihil enim, inquit Augustinus, huius sensus Apo-
stoli, *Sicut illi dicentes, Qui enim te discernit &c. tam
centrarium est, quam de suis meritis sic quenquam
gloriantur, tanquam ipse sibi ea fecerit, non gratia,
Dei, sed gratia qua bonos discernuntur malis, non
qua communis est bonis & malis.* Est autem per-
siccum tamē gratiam sufficientem esse commu-
nem bonis & malis. De quibus vide etiam
quae in superioribus dicta sunt.*

*Quinto, quia tale adiutorium repugnat pre-
cibus quas vel Deus Ecclesia sua tradidit &
inspiravit, vel ipsa sibi à Spiritu sancto erudi-
ta formavit. Idque dupli ex capite. Nam
primo in universis ejus precibus non repertitur
ulla oratio qua filii suis vel in filiis petat posse
si relinquit, sed semper ipsum velle, converti,
credere, diligere, facere precepta, perseve-
rare & hujusmodi. Unde si quem sciret Eccle-
sia motibus gratiae quam vehementissimis pre-
veniri & excitari, nondum tamen res ipsa velle
vel credere, vel facere, non desinaret pro ipso
precibus fundere, donec eum Deus ipsa con-
vertere dignaretur. Et si ex duobus æqualiter
excitat, unus crederet, alter in incredulitate
periferret, peculiares ageret gratias Deo,
tanquam qui peculiari gratiae beneficio ei in-
spissasset fidem. Orat ergo Ecclesia & gratias
agit, non ut habeant, vel quod habuerint cre-
dere possit si vellent, sed ipsum velle & crede-
re. Quid ergo oramus, inquit Augustinus, pro no-
stra credere, nisi ut Deus in illo operetur & velle?
Et iterum: *Orat pro non credentibus, quid nisi ut
credant?* Secundō tale adiutorium Ecclesia*

*preciosus repugnat, quia collit funditus fide-
lium orationes, quibus precantur sive pro aliis
ut convertiatur, sive pro scipis ut bene vi-
vendo proficiant. Docent enim iste recenti-
ores hujusmodi adiutoriorum semper esse pre-
fens omnibus etiam indutatis, vel certe, qui-
bus omnibus ideo praedicatur, vel, ut alii vo-
lunt, saltem Christianis maximèque justifica-
tis. Quod si verum est, quis non videt pro illis,
quibus sufficiens adiutorium praesto ei inani-
ter preces fundi? Nam quid stultus, quam orare, *Lib. de misericordia & gratia cap. 12.*
inquit Augustinus, quid babere in po-
testate? Hoc est, quod potes facere si velis. Hoc enim dicimus habere in potestate, quod possumus facere si volumus, qui est proprius electus gratia sufficientis. Dat enim posse si velis
sicut efficax, velle quod possit. Stulte igitur hoc orat fidelis, vel pro infidelibus, quibus iam prædicatur fides, vel pro fidelibus aut scipis, quibus incumbente Dei præcepit adiutoriorum sufficientis non admittitur. Cum ergo juxta doctrinam Romanæ sedis, legem credendi *Celestinus in epist. ad Euseb. & supplicatio fiat per universam Ecclesiam ex ipsa Christi Domini in-*
stitutione, non solùm fidelium pro infidelibus, *sed etiam pro fidelibus, & maximè pro scipis,* *protectò legem credendi statuit, non solùm in-*sidie'les sed etiam fideles illo sufficienti carere adiutorio: ne aliqui inaniter & stulte convi-*
catur orare ut faciant quod jam habent in po-
testate. Nam inde est quod Augustinus quan-
do Adam stanti tale adiutorium edidit statue-
bat, etiam orationes pro fidei caritate &
actione subtraxit: Quia illi abundantia erat, quam in exp. 2.
do constitutus est homo in paradiso, quando nihil illi in psal. 29.
decebat, quando Deo fuebat. Et inferius: In
paradiso non clamabat tanquam indignus, sed lau-
*dabat, non gemebat, sed fruicabat. Et quid ni clama-
bat primus homo? Nempe, ne quando non
decebat illa gratia sufficientis, in illam in id est
stultitiam qua oraret ut haberet, aut faceret,*
*quod jam habebat in potestate. Quibus con-
sideratis. Nihil verius videtur, quam hujusmo-
di gratia sufficientem, quam hominibus in his
mis tantâ liberalitate tribuum recentiora esse
instrumentum apertissimum, quo extinguitur *Liber de doce-
oratio, accendatur elatio, dimicimus ne ipso sat*
horribus, sicut alicubi Augustinus loquicatur. Extincta enim oratione propter illa que suffi-
cienter adest operandi potestatem, necesse est in Dei adiutoris neglegcum suarumque virium
confidentium incidere, quo nihil perniciosus
homini contingere potest.***

*Quod si reliquias gratiae Dei proprietates
percurrire velimus, ut quod donat homini vo-
luntatem & opus & meritum, quod efficiunt
me potentissimeque agit homines, ceteraque
qua superius recentiuimus, & infra nonnulli
adhuc delibatur sumus, ex omnibus liquebit,
non esse nivem calori dissimilorem, quam suffi-
cientem illam gratiam vera gratia quam Au-
gustinus tradidit: ut alterutrum protectò ne-
cessarium sit, vel quod eam nunquam post lapsum
hominis agnoverit, vel quod eam à me-
dicinalis adiutorii limitibus, quod per cru-
cem suam Salvator dedit, excluderit.*